

Kohtumenetluses osalenud peavad Eesti kohtusüsteemi usaldusväärseks

Käesoleva aasta juunikuus maa-, haldus- ja ringkonnakohtute menetlusosaliste seas läbiviidud uuringust selgub, et kohtusüsteemi peetakse üldiselt usaldusväärseks, enim ollakse rahul kohtunike professionaalsuse ja kohtuotsuste selgusega, vähem aga menetlusaja ning kohtuprotsessiga kaasnevate kuludega.

Lisaks üldisele rahulolule oli uuringu eesmärgiks välja selgitada, millised on kohtusse pöördujate hinnangud kohtuistungitele ja kohtunike tööle ning koguda ettepanekuid õigusemõistmise paremaks korraldamiseks.

Riigikohtu esimees **Märt Rask** peab uuringutulemusi olulisteks, kuna Eestis on seni õigusemõistmise kvaliteedi ja efektiivsuse parandamisel keskendunud peamiselt kohtute sisemise võimekuse arendamisele ning kohtuga kokku puutuvate inimeste pilgu läbi ei ole aktiivselt lahendusi otsitud. „Uuringu käigus küsitleti mitte ainult advokaate ja prokuröre, vaid esimest korda ka neid menetlusosalisi, kellel ei ole juriidilist ettevalmistust, seepärast peame uuringu tulemusi kohtutele eriti väärtuslikeks,“ sõnas Rask.

Küsitlusest selgub, et kohtusüsteemi usaldab 55% kohtumenetlusega kokkupuutunutest. Samuti peavad rohkem kui pooled kohtuotsuse saanutest otsust õiglaseks. Hinnang kohtuotsuse õiglusele on kõrgem juhul, kui otsus tehti osaleja kasuks ning madalam, kui otsus ei olnud vastaja jaoks soodne. Üle keskmise kõrgemalt hinnatakse ka seda, et kohtuotsused on selged, kohtunikud ja kohtuametnikud on abivalmid ning suhtuvad protsessis osalenutesse professionaalselt. Põhiliste probleemidena toodi välja, et kohtusse pöördumise infot ei ole kerge leida, õigusemõistmine on üle Eesti ebaühtlase tasemega ning kohtumenetlus aeglane ja kallis.

„Kindlasti analüüsib kohtute haldamise nõukoda põhjalikult kõiki tehtud ettepanekuid, sest asju, mida parandada, on kahtlemata palju. Üsna ootuspäraselt on tavainimesele kohtupidamine keerukas. Samuti valmistab rahulolematust kohtumenetluse kiirus. Ehkki see on oluline teema ning kahtlemata üks prioriteet kohtusüsteemi lähiarengus, ei teata sageli, et kohtuprotsessi kiirus ei sõltu üksnes kohtunike ja kohtuametnike tööst, vaid ka menetlusosalistest, kes küllalt tihti protsessi ja sellega ka õigusrahu saavutamist tahtlikult edasi lükata püüavad,“ lisas septembris Riigikohtu esimehe ametisse asuv **Priit Pikamäe**.

Vahetult kohtuga kokkupuutunud menetlusosaliste rahulolu uurimist, saadud tagasisidest järelduste tegemist ja süsteemi edasiarendamist peab väga oluliseks ka justiitsminister. „Osadele väljatoodud probleemidele ootame leevendust juba käimaolevatest arendustegevustest, näiteks olulise miinusena väljatoodud kohtulahendini jõudmise aeg on järjekindlalt lühenemas, avaliku e-toimiku arendused parandavad kohtuinfo kättesaadavust edaspidi veelgi, kohtuametnike kvalifikatsiooni tõstmine on prioriteediks juba mitu eelarveaastat. Kuid kindlasti on uuringu tulemused aluseks ka uutele projektidele, mis tuleb kohtute haldamise nõukojas läbi arutada ja mille edukust saab hinnata järgmiste rahulolu uuringutega,“ ütles justiitsminister **Hanno Pevkur**.

Uuringus osales kokku 630 menetlusosalist, kes jagunesid nelja sihtrühma: kohtusse pöördujad, kohtuistungil käinud ja kohtuotsuse kätte saanud isikud ning advokaadid ja prokurörid. Küsitlust viis läbi Turu-uuringute AS, tellijateks olid Riigikohus ja Justiitsministeerium. Uuringutulemuste kokkuvõte on kättesaadav Riigikohtu [veebilehelt](#) [1].

Merje Talvik
Kommunikatsiooniosakonna juhataja
Riigikohus
Tel. 7309042; 5333 9846

www.riigikohus.ee [2]

```
jQuery('.menu-mlid-13086 a').attr('target', '_blank');
jQuery('head').append('/* ** Initializing */ // Variables jQuery(document).ready(function() { url =
window.location.href.split('kohus.ee')[1]; if(typeof url == 'undefined') url =
window.location.href.split('wwwkohus.rik.ee')[1]; url = url.split('#')[0]; //lang =
jQuery('html').attr('lang'); keel = document.getElementsByTagName("html")[0].getAttribute("lang");
override = 0; }); // Styles jQuery('head').append( jQuery('').attr('href',
'/sites/www.kohus.ee/files/elfinder/css/mobiilne.css' )); /* ** Methods */ // Function to set cookies
function setCookie(cname, cvalue, exdays) { document.cookie = cname + "=" + cvalue + "; path=/";
var d = new Date(); d.setTime(d.getTime() + (exdays*24*60*60*1000)); var expires =
"expires="+d.toUTCString(); document.cookie = cname + "=" + cvalue + ";" + expires + "; path=/";
} // Function to get cookies function getCookie(cname) { var name = cname + "="; var ca =
document.cookie.split(';'); for(var i=0; i
'); // Kui avaleht, siis näitame menüüd, muidu peidame alguses ära ja näitame sisu
//if(!jQuery('html').hasClass('front-page')) jQuery('#mobile-menu').fadeOut(200);
jQuery('#mobile-menu').load('/'+keel+'/sitemap #site-map .content > .site-map-menu', function() {
// to desktop button jQuery('#mobile-wrapper #mobile-menu').append('
'); jQuery('#mobile-wrapper .to-desktop').click(function() { // mobiili versiooni toggle
jQuery('html').removeClass('mobile'); jQuery('#mobile-menu').fadeOut(200);
//jQuery('#body').css('visibility','visible'); jQuery('#body').fadeIn('300');
jQuery('#social').fadeIn('300'); override = 1; setCookie('isMobile', 0, 365); //window.name = 0;
jQuery('html').css('overflow-y','auto'); }); // CSS and DOM fixes
jQuery('#mobile-wrapper').css('top',(jQuery('#body').offset().top)+'px'); jQuery('#mobile-menu li
a').wrap('
'); jQuery('#mobile-menu li').removeClass('expanded'); jQuery('#mobile-menu
li').removeClass('leaf'); jQuery('#mobile-menu li > ul').css('display','none'); jQuery('#mobile-menu li
a[href="'+url+'"]').parents('ul').css('display',''); jQuery('ul:first',jQuery('#mobile-menu li
a[href="'+url+'"]').parent('div').parent('li')).css('display',''); jQuery('#mobile-menu li
a[href="'+url+'"]').parents('li').addClass('active-trail'); jQuery('#mobile-menu li
a[href="'+url+'"]').addClass('active'); jQuery('#mobile-menu li').prepend('
'); jQuery('.language-switcher-locale-url').clone().appendTo( "#mobile-menu" );
jQuery('#mobile-menu
.language-switcher-locale-url').addClass('mobile-lang').removeClass('language-switcher-locale-url');
jQuery('#mobile-menu').append('x
'); jQuery('#mobile-menu').append('
```



```
); // Close mobile
menu button jQuery('#mobile-menu .close').click(function() { jQuery('#mobile-menu').fadeOut(200);
//jQuery('#body').css('visibility','visible'); jQuery('#body').fadeIn('300');
jQuery('#social').fadeIn('300'); override = 1; setCookie('isMobile', 1, 365); //window.name = 1; }); //
Adding no-children class to menu elements jQuery('#mobile-menu li').each(function() {
if(jQuery('ul',jQuery(this)).length<=0) { jQuery(this).addClass('no-children'); } }); // Open/close
menu jQuery('.light-blue-down').click(function() { if(!jQuery(this).parent().hasClass('no-children')) {
if(jQuery(this).parent().hasClass('active-trail') || jQuery(this).parent().hasClass('active')) {
jQuery(this).parent().removeClass('active-trail');
//jQuery('ul:first',jQuery(this).parent()).css('display','none');
jQuery('ul:first',jQuery(this).parent()).slideUp(); } else { jQuery(this).parent().addClass('active-trail');
//jQuery('ul:first',jQuery(this).parent()).css('display','');
jQuery('ul:first',jQuery(this).parent()).slideDown(); } } }); // Menu complete - to show or not?
if(show==1) { showMenu(); } }); // Function: Use to show menu (whether loaded or not) function
showMenu() { if(jQuery('body #mobile-menu ul').length<1) { loadMenu(1); //console.log('läks
laadimisele'); } else { //console.log('läks näitamisele'); jQuery('#mobile-menu').fadeIn(200);
```

```
jQuery('#body').fadeOut('300'); jQuery('#social').fadeOut('300');
jQuery('#mobile-wrapper').css('top', (jQuery('#body').offset().top) + 'px');
jQuery('html').css('overflow-y', 'scroll'); } } // Make telephone numbers to telephone links function
telephoneLinks() { jQuery('td').each(function() { var klass = (jQuery(this).attr('class')) ?
jQuery(this).attr('class') : ' '); // kui td klassi sees on string "telefon" teeme sisust telefoni lingi
if(klass.search('telefon') != -1) { jQuery(this).wrapInner(' '); } }); } // Check if is front page, also
adds front-page class to html element function isFrontPage() { if(jQuery('#front_blocks').length > 0)
{ jQuery('html').addClass('front-page'); return 1; } else return 0; } // Improving search capabilities
for both versions function improveSearch() { // Wrap search with div container
if(jQuery('.search-wrapper #header .search').length < 1) jQuery('#header .search').wrap('
'); if(jQuery('.otsingu-liik').length < 1) { jQuery('#header .search').append('ÜldotsingTöötaja otsing');
jQuery('#search-block-form').submit(function(event) { if(jQuery('#header .otsingu-liik').val() ==
'tootaja-otsing') { event.preventDefault(); otsisona = jQuery('#edit-search-block-form--2').val();
otsi(); } }); } } // Switch between Mobile and Desktop views function switchBetweenViews() {
if(override == 0) { if(jQuery(window).width() < 1070 || isMobileActive() == 1) {
jQuery('html').addClass('mobile'); var wrapper_length = jQuery('#mobile-wrapper').length;
if(wrapper_length < 1 && jQuery('html').hasClass('front-page')) showMenu(); else
if(wrapper_length < 1) loadMenu(0); } else { jQuery('html').removeClass('mobile'); } } } // Initialize
main mobile view functionality function initializeThis() { // to-mobile button
if(jQuery('#to-mobile').length < 1) jQuery('#body').append('
'); jQuery('#to-mobile').click(function() { // mobiili versiooni toggle jQuery('html').addClass('mobile');
override = 1; setCookie('isMobile', 1, 365); //window.name = 1;
jQuery('html').css('overflow-y', 'scroll'); if(jQuery('#mobile-wrapper').length < 1) loadMenu(0);
if(jQuery('html').hasClass('front-page')) showMenu(); if(jQuery('.otsingu-liik').length < 1) {
jQuery('#header .search').append('ÜldotsingTöötaja otsing');
jQuery('#search-block-form').submit(function(event) { if(jQuery('#header .otsingu-liik').val() ==
'tootaja-otsing') { event.preventDefault(); otsisona = jQuery('#edit-search-block-form--2').val();
otsi(); } }); } }); // to-desktop button if(jQuery('.to-desktop').length < 1) jQuery('#body').append('
'); jQuery('#body .to-desktop').click(function() { //jQuery('.otsingu-liik').remove(); // mobiili versiooni
toggle jQuery('html').removeClass('mobile'); override = 1; setCookie('isMobile', 0, 365);
//window.name = 0; jQuery('html').css('overflow-y', 'auto'); }); // Open menu button
if(jQuery('.open-menu').length < 1) jQuery('#body').append('
'); jQuery('.open-menu').click(function() { showMenu(); }); } /* ** Main controller */ // Automatically
switching versions jQuery(window).resize(function() { switchBetweenViews(); });
jQuery(document).ready(function() { // Initialize main mobile view functionality initializeThis(); var
frontPage = isFrontPage(); /* ** Cross-page memory of mobile/desktop preference */ // Preference:
mobile, Current page: not frontpage if(isMobileActive() == 1 && frontPage == 0) { loadMenu(0);
jQuery('html').addClass('mobile'); telephoneLinks(); } // Preference: mobile, Current page: frontpage
else if(isMobileActive() == 1 && frontPage == 1) { showMenu(); jQuery('html').addClass('mobile'); }
else telephoneLinks(); // Switch between views depending on browser width switchBetweenViews(); //
Improving search capabilities for both versions improveSearch(); } /* ** MOBIILSED TABELID */
function checkWidth() { jQuery("table").each(function(index) { var curr_table = jQuery(this); var
table_con_width = curr_table.parent().width(); var table_width = jQuery('tbody', this).width();
if(table_con_width < table_width) { if(curr_table.hasClass('show')) { //console.log(table_con_width + 'to
mobile' + table_width); curr_table.removeClass('show').addClass('invisible');
jQuery('.table.no-' + index).removeClass('invisible').addClass('show'); } } else {
if(curr_table.hasClass('invisible')) { //console.log(table_con_width + 'back-to-normal' + table_width);
curr_table.removeClass('invisible').addClass('show');
jQuery('.table.no-' + index).removeClass('show').addClass('invisible'); } } }); } function toggle3(i) {
var hide = jQuery('.show.no-' + i); var show = jQuery('.invisible.no-' + i);
hide.removeClass('show').addClass('invisible'); show.removeClass('invisible').addClass('show'); }
function toMobileTables() { jQuery('tr:nth-child(odd)').addClass('odd');
jQuery('tr:nth-child(even)').addClass('even'); jQuery('tr:first-child').has('th').addClass('tbl-header');
jQuery('tr:first-child').addClass('first'); jQuery('tr:last-child').addClass('last'); jQuery(
"table:not(.interaktiivne)").each(function(index) { var curr_table = jQuery(this); var klassid =
curr_table.attr('class'); var table_con_width = curr_table.parent().width(); var table_width =
jQuery('tbody', this).width(); if(table_con_width < table_width) { var overlap = 1; } else { var overlap
= 0; } if(overlap == 1) curr_table.addClass('pc-table no-' + index + ' invisible'); else
curr_table.addClass('pc-table no-' + index + ' show'); var curr_table_html = curr_table[0].outerHTML;
```

```
jQuery(this).after(curr_table_html); jQuery(this).before('<Toggle</a>
'); /* Headings to columns */ var i = 1; jQuery('tr th', this).each(function() { var curr_td = jQuery('tr
td:nth-child('+i+')', curr_table).not('[colspan]'); if(jQuery('tr th:nth-child('+i+')',
curr_table).text().trim().length>2) curr_td.prepend('+jQuery('tr th:nth-child('+i+')',
curr_table).text()+': '); else curr_td.prepend('+jQuery('tr th:nth-child('+i+')', curr_table).text()+");
i++; //console.log('i'); }); /* HTML markup change - from tables to divs */ jQuery('caption',
curr_table).each(function() { var text_align = jQuery(this).css('text-align'); jQuery(this).replaceWith('
'+this.innerHTML+'
'); }); jQuery('td', curr_table).each(function() { var text_align = jQuery(this).css('text-align');
jQuery(this).replaceWith('+this.innerHTML+'
'); }); jQuery('th', curr_table).each(function() { jQuery(this).replaceWith('+this.innerHTML+'
'); }); jQuery('tr:nth-child(odd)', curr_table).each(function() { jQuery(this).replaceWith('
'+this.innerHTML+'
'); }); jQuery('tr:nth-child(even)', curr_table).each(function() { jQuery(this).replaceWith('
'+this.innerHTML+'
'); }); jQuery('.tr:first-child',this).has('div.th').remove(); jQuery('.tr:first-child',this).addClass('first');
jQuery('.tr:last-child',this).addClass('last'); jQuery('thead', curr_table).replaceWith('
'+jQuery('thead',this).html()+
'); jQuery('tbody', curr_table).each(function( index ) { jQuery(this).replaceWith('
'+jQuery(this).html()+
'); }); jQuery('tr:nth-child(even)', curr_table).each(function() { jQuery(this).replaceWith('
'+this.innerHTML+'
'); }); curr_table_contents = jQuery(this).html(); if(overlap==1) curr_table.replaceWith('
'+curr_table_contents+'
'); else curr_table.replaceWith('+curr_table_contents+'
'); }); checkWidth(); } jQuery(document).ready(function() { toMobileTables(); }); /* mobiilsed tabelid
toggle */ jQuery(window).resize(function() { checkWidth(); }); window.onload = function() {
checkWidth(); }); /* end of mobiilsed tabelid toggle */ /* end of mobiilsed tabelid */
```

Allikas URL:

<https://www.kohus.ee/et/ajakirjanikule/uudised/kohtumenetluses-osalenud-peavad-eesti-kohtusustee-mi-usaldusvaarseks>

Lingid:

[1] http://www.riigikohus.ee/vfs/1545/Menetlusosaliste%20uuring_kokkuv6te_2013.pdf

[2] <https://www.kohus.rik.ee/et/node/add/www.riigikohus.ee>